

Skatteministeriet

1. februar 2021
J.nr. 2021 - 417

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 213 af 6. januar 2021 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA).

Morten Bødskov

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvor meget en dansker gennemsnitligt betaler i skat og afgifter igennem sit liv fordelt på livsindkomstdeciler?

Svar

Et typisk voksent livsforløb (fra 18 år og frem) kan fx bestå af en periode som studerende eller i lære, en længere periode som erhvervsaktiv, måske afbrudt af ledighed eller orlovsperioder undervejs, samt en periode som pensionist. I dele af livsforløbet kan den enkelte være enlig, men kan i andre dele af livsforløbet være en del af en familie. Indkomsten kan dermed variere markant hen over livet – og den enkeltes placering i indkomstfordelingen vil dermed typisk også ændre sig set over et livsforløb.

En mulig metode til at opgøre såkaldte *livsindkomstdeciler* er – med udgangspunkt i fiktive livsforløbsberegninger – at beregne den *gennemsnitlige årlige disponible indkomst igennem livet* for hvert enkelt livsforløb og fordele de enkelte livsforløb på deciler efter størrelsen af den gennemsnitlige årlige indkomst. Herved tages der højde for, at der er forskel på det gennemsnitlige antal ”voksne” år (med indkomster og skattebetaling) i de konstruerede, fiktive livsforløb, *jf. nærmere omtale nedenfor*.

Den gennemsnitlige *samlede* skatte- og afgiftsbetaling over et livsforløb skønnes – med væsentlig usikkerhed og givet de begrænsninger, som den anvendte metode indebærer – til ca. 11,8 mio. kr., *jf. sidste søjle i tabel 1*. Det bemærkes, at dette tal er opdateret i forhold til besvarelsen på SAU (alm. del) spørgsmål 110 af 17. november 2020, bl.a. som følge af anvendelse af nyere datagrundlag.

Tabel 1. Skatte- og afgiftsbetaling over livet opdelt på livsindkomstdeciler

	"Livsindkomstdecil"										I alt
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
	Mio. kr.										Mio. kr.
Samlet skattebetaling	5,2	7,4	8,7	9,6	10,5	11,3	12,3	13,6	15,7	24,2	11,8
- heraf direkte skatter	2,9	4,3	5,2	5,8	6,4	7,0	7,6	8,6	10,1	16,3	7,4
- heraf indirekte skatter	2,2	3,1	3,5	3,8	4,1	4,3	4,6	5,0	5,6	7,9	4,4
Gennemsnitlig årlig skattebetaling, 1.000 kr.	106	132	148	160	173	186	202	224	262	414	203
Gennemsnitligt antal voksne år i livsforløb	49	56	59	60	60	61	61	61	60	58	58

Anm.: Beregningen tager udgangspunkt i fiktive livsforløb, *jf. metodebeskrivelse nedenfor*. Opgørelsen af de direkte skatter er baseret på de faktisk betalte skatter i 2018 og omfatter primært arbejdsmarkedsbidrag, bundskat, kommuneskat, kirkeskat, topskat, aktieindkomstskat og ejendomsværdiskat. Den samlede betaling af indirekte skatter, fx forbrugsafgifter, er beregningsteknisk opgjort som 28 pct. af den samlede disponible indkomst, *jf. boks 1 nedenfor*. Opdelingen på livsindkomstdeciler tager udgangspunkt i de gennemsnitlige, årlige ækvivalerede disponible indkomster for de enkelte livsforløb. Den samlede skattebetaling afspejler de akkumulerede skatter og afgifter (i mio. kr.) over de enkelte livsforløb. Den gennemsnitlige årlige skattebetaling (i 1.000 kr.) er udtryk for den samlede skattebetaling over livet delt med antallet af voksne år i de enkelte livsforløb.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Den gennemsnitlige samlede skatte- og afgiftsbetaling over et livsforløb for 10. livsindkomstdecil skønnes til i alt godt 24 mio. kr., hvoraf direkte skatter udgør ca. 16 mio. kr., og indirekte skatter ca. 8 mio. kr., *jf. næstsidste søjle i tabel 1*. I 1. livsindkomstdecil skønnes

den gennemsnitlige samlede betaling at udgøre godt 5 mio. kr., heraf ca. 3 mio. kr. i direkte skatter og ca. 2 mio. kr. i indirekte skatter, *jf. første søjle i tabel 1.*

Det bemærkes, at en del af forskellen i den samlede skatte- og afgiftsbetaling afspejler forskelle i det gennemsnitlige antal ”voksne” år (med indkomster og skattebetaling) i livsforløbene i de enkelte deciler. De konstruerede (fiktive) livsforløb starter som udgangspunkt ved det 18. år og slutter (senest) ved det 90. år, *jf. metodebeskrivelse nedenfor.* Men det gennemsnitlige, konstruerede ”starttidspunkt” for livsforløbene er ca. 21 år (som følge af indvandring/ genindvandring), mens det gennemsnitlige, konstruerede ”sluttidspunkt” for livsforløbene er ca. 80 år (hvilket afspejler levetid og udvandring/genudvandring).

For hele populationen er det gennemsnitlige antal ”voksne” år således ca. 58 år, hvilket indebærer en gennemsnitlig samlet skatte- og afgiftsbetaling på ca. 200.000 kr. årligt.

I 1. livsindkomstdecil er det gennemsnitlige, konstruerede antal voksne år ca. 49 år, dvs. væsentligt mindre end i de andre deciler. Det afspejler dels, at det gennemsnitlige ”starttidspunkt” for de konstruerede livsforløb i 1. livsindkomstdecil er ca. 25 år (dvs. senere end gennemsnittet, hvilket bl.a. afspejler en relativt stor andel indvandrede i dette livsindkomstdecil), dels at det gennemsnitlige sluttidspunkt er ca. 73 år (dvs. tidligere end gennemsnittet, hvilket bl.a. afspejler en kortere gennemsnitlig, konstrueret levetid i dette livsindkomstdecil). Det skal understreges, at forskellene i antallet af voksne år mellem livsindkomstdecilerne afspejler en kombination af reelle og rent modeltekniske/beregningsmæssige forhold og derfor ikke kan fortolkes som en statistisk sammenhæng.

Forskellen mellem det gennemsnitlige, konstruerede antal voksne år i de enkelte livsindkomstdeciler indebærer, at forskellene mellem den gennemsnitlige årlige skattebetaling er (relativt) mindre end forskellene i den samlede, akkumulerede skattebetaling over livsforløbene. Fx er den samlede skatte- og afgiftsbetaling i 10. livsindkomstdecil knap fem gange større end i 1. livsindkomstdecil, mens den gennemsnitlige årlige skatte- og afgiftsbetaling over livsforløbet er knap fire gange større i 10. livsindkomstdecil end i 1. livsindkomstdecil.

Også en del af forskellen i den samlede skatte- og afgiftsbetaling mellem forskellige *uddannelsesgrupper* set over livsforløbet afspejler forskelle i det gennemsnitlige antal voksne år mellem de konstruerede livsforløb i de enkelte uddannelsesgrupper, *jf. tabel 2*, som viser en opdatering af beregningerne i besvarelsen af SAU (alm. del) spørgsmål 110 og 111 af 17. november 2020 med bl.a. nyt datagrundlag. Således er det gennemsnitlige antal voksne år i de fiktive livsforløb i gruppen af ufaglærte ca. 54 år, mens det (som nævnt) er ca. 58 år for hele befolkningen.

Tabel 2. Skatte- og afgiftsbetaling over livet opdelt på uddannelse

	Andel	Samlet	Heraf direkte skatter	Heraf indirekte skatter	Gns. årlig skattebetaling	Gns. antal voksne år i livsforløb
	Pct.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	1.000 kr.	År
Alle danskere	100	11,8	7,4	4,4	203	58
<i>Ufaglærte</i>	25	8,4	5,1	3,3	154	54
<i>Faglærte</i>	40	10,9	6,7	4,2	180	60
<i>KVU</i>	6	12,7	8,0	4,7	221	58
<i>MVU</i>	18	13,4	8,5	5,0	221	61
<i>LVU</i>	11	20,1	13,4	6,7	352	57

Anm.: KVU: Kort videregående uddannelse, MVU: Mellemlang videregående uddannelse, LVU: Lang videregående uddannelse. Se i øvrigt anmærkning til tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Det skal understreges, at de beregnede skatter og afgifter over livsforløbet ikke nødvendigvis er repræsentative for det offentliges faktiske skatte- og afgiftsindtægter i et bestemt år, *jf. også metodebeskrivelse nedenfor*, og at der i opgørelsen ikke indgår pensionsafkastskat (PAL), selskabsskat, arbejdsgiverafgifter eller dækningsafgift mv., som tilsammen udgør omkring 11 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprodukt. Det bemærkes, at skatter, som umiddelbart påhviler virksomhederne, som hovedregel antages nedvæltet i lavere lønninger (og overførsler) eller højere priser.

De indirekte skatter er beregningsmæssigt forudsat at udgøre 28 pct. af den disponible indkomst, *jf. boks 1*. De indirekte skatter er opgjort som et gennemsnit for hele befolkningen, men vil i praksis afhænge af den enkeltes konkrete forbrugsvalg, herunder beslutning om ejerskab af bil og bolig, forbrug af kaffe, chokolade og tobak osv.

Boks 1. Korrektion i forhold til standard-tilbageløbsfaktoren for de offentlige finanser

Den såkaldte tilbageløbsfaktor, som anvendes af de økonomiske ministerier, angiver den "automatiske" ændring i de offentlige indtægter fra moms og afgifter mv., der (ved uændret forbrugsadfærd) følger af en ændring i husholdningernes disponible indkomster. Den normalt anvendte tilbageløbsfaktor er beregnet til 23 pct. med udgangspunkt i data for perioden 2007 - 2016, jf. fx afsnit 2.5 i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019*. Det indebærer, at en *marginal ændring* i husholdningernes disponible indkomst – fx ved nedsættelse af en indkomstskat – på 100 kr. antages at føre til et automatisk nettotilbageløb af moms og afgifter mv. til det offentlige på 23 kr.

I dette svar ønskes imidlertid beregnet husholdningernes *samlede, gennemsnitlige* betaling af indirekte skatter i form af moms og afgifter mv. til det offentlige. Denne betaling anslås til 28 pct. af den disponible indkomst (set over et livsforløb), dvs. 5 pct.-point mere end standardtilbageløbsfaktoren på 23 pct. Denne forskel afspejler primært differencen mellem den marginale (netto)ændring i det offentlige indtægter fra indirekte skatter mv. som andel af en marginal ændring i den disponible indkomst, og den tilsvarende gennemsnitlige (brutto)betaling af indirekte skatter mv. som andel af den samlede disponible indkomst. Forskellen omfatter blandt andet, at:

- Der er medregnet afgifter, der ikke øges, når den disponible indkomst øges marginalt, herunder fx licens (som p.t. er ved at blive omlagt til finansiering via indkomstskatten, men det sker først efter referenceperioden 2007-2016) – og som dermed ikke indgår i beregningen af standard-tilbageløbsfaktoren.
- Der er medregnet den andel af toldindtægterne, der tilbageføres til EU (og som ikke indgår i beregningen af standard-tilbageløbsfaktoren).
- Der er medregnet provenuet af PSO-afgiften. PSO-afgiften (som er i færd med at blive afskaffet) modsvares af offentlige udgifter af samme størrelse og indgår derfor ikke i beregningen af standard-tilbageløbsfaktoren.
- Der er ikke medregnet provenuet af en række subsidier, som tilbageføres til husholdningerne, og som modregnes det offentlige indtægter i beregningen af standard-tilbageløbsfaktoren.
- Endelig er der korrigeret for visse elementer i beregningen af tilbageløbsfaktoren, som i den aktuelle beregning er omfattet af opgørelsen af de direkte skatter.

Om den anvendte metode til at danne fiktive livsforløb

Der findes ikke historiske indkomstoplysninger, der dækker hele livsforløb. Historiske oplysninger ville desuden dække perioder, hvor skattereglerne var markant anderledes end i dag. En mulig metode til at illustrere skattebetalingen over et helt liv – med gældende skatteregler – er at sammensætte "fiktive" livsforløb ved at sammenknytte kortere dele af forskellige personers livsforløb.

De fiktive livsforløb benyttet i denne besvarelse er dannet med udgangspunkt i et to-årigt paneldatasæt, hvor de samme personer følges i to på hinanden følgende år (2017 og 2018).

Livsforløbene er sammensat ved at tage udgangspunkt i personer, som er 50 år ultimo 2018 (og som dermed var 49 år ultimo 2017). For hver af disse personer findes en anden person – med samme grundlæggende karakteristika – som var 50 år ultimo 2017 og kan følges i data til 2018, hvor personen er 51 år. Herefter findes en 51-årig i 2017-data med samme karakteristika, som kan følges til 2018, hvor personen er 52 år, osv.

På den måde kan den oprindelige 50-årige få livsforløbet forlænget frem til (maksimalt) det 90. år. På samme måde kan livsforløbet for de 50-årige i 2018 forlænges bagud i tid til det 18. år. Der tillades en naturlig udvikling, fx i form af børn eller ændret uddannelsesniveau, ved at medtage de ændringer, der faktisk sker for personerne fra 2017 til 2018.

Idet de herved dannede livsindkomster og skattebetalingerne heraf tager udgangspunkt i de 50-årige, er det generelle uddannelsesniveau i de fremkomne fiktive livsforløb lavere end for de lidt yngre aldersgrupper, men højere end for de lidt ældre. Fx er andelen af faglærte lavere for de 30-årige end for de 50-årige.

For en uddybning af den bagvedliggende metode henvises til kapitel 3, herunder boks 3.3, i *Familiernes økonomi – fordeling, fattigdom og incitament* 2015, Økonomi- og Indenrigsministeriet juni 2015.